

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N° 17.

Mercuri 26. Aprilie

1861.

Protocolu

ce s'a luat in adunarea besericésca din tractulu gr. cath. alu Biei (si alu Blasiului) tienuta in Blasiu in 15./3. Aprilie 1861; unde si candu:

1. Prea on. DD. protopopi concernenti cá presiedinti au deschisu adunarea cu una vorbire amesurata jurstaritoru, si dupa firea obiectului, ce era de a se lua in pertractare pre temeliulu cerculariului in care Escelenti'a Sa prea luminatulu D. Archiepiscopu de Alba-Iulia sub Nr. 189 cu datulu 2. Aprilie 1861 s'a induratu prea gratiosu a face atenti pre filii sei sufletesci cu privire la pregatirea in acelea, ce aru fi de urmatu in adunarile de comitatu etc. pentru alegerea deputatiloru la diet'a regnicolaria a Transilvaniei; si apoi:

2. Fiindu ca astufeliu de alegeri numai atunci potu fi legale, déca voru urmá dela comitatu etc. reorganisatu in spiritu constitutionalu, pentru aceea adunarea preatinsa la motiunea unoru membri ai aceleia afla de bine a pasi mai antaniu la desbatere in privinti'a modalitateri, ce aru trebui urmata in astufeliu de restaurare; ce:

3. Cá se se póta efeptui fara de restringerea drepturiloru nóstre nationali-politice, cá mijlóce de ajutorintia si cale deslucitória pentru desfasurarea pre mai incolo, adunarea preatinsa cu unanimitate dechiaru solenu: cumca recunósce cá ale s'ale dorintie si pretensiuni drepte tóte acelea, cari s'au lucratú atatu prin deputatiunea in a. tr. tramisa la Maiestate, catu in conferinti'a nationala din Sabinu 13. 1. Ianuarie 1861, precumu si declaratiunile, caril barbatii romani la conferinti'a regnicolaria din Alba-Iulia le-au respicatu conformu protocolului conferintiei nationali din Sabinu, — cu atatu mai vertosu, ca tóte acestea

s'au facutu in acordu cu inalt'a diploma din 20. Octombre a. tr. si scrisórea de mana sub datulu acelesiu adresata contelui Rechberg; pre care temeliu:

4. Adunarea fiindu in deplin'a convingere, cumca natiunea romana din Transilvania este egalu indreptatita cu celelalte, asteptá se véda cevasi mai multu si in fapta, candu totusi nu'si póte retacé durerea, vedindu, cum la organnisarea provisoria, ce a urmatu pana acum nu numai ca nu s'a tienutu óre-ce umbra de proportiune fácia cu numerositatea natiunei romane, — si portarea sarcineloru publice, din cari partea mai mare cade pe natiunea romana; ci anca abia se póte vedé ici colea cate unu amploiatu sub nume de romanu, — ce fara indoiéla este una inapoiare invederata a natiunei nóstre; cu atatu mai vertosu: ca instructiunea, — ce fara datu, numeru si sub semnatura se vestese prin foile publice pentru capii de municipalitati — comitii supremi etc. ai comitatelor etc. — cá manuducere, — nu s'émena a constitutionalismu; — si pentru aceea numit'a adunare s'a determinatu a nu recunósce astufeliu de instructiune, ci protesta solenu in contr'a ei, si se dechiaru: cumca pretinde, cá nesmentitu se se tienu adunari marcale, la cari se lieé toti parte, cati suntu indreptatiti dupa legea electorala, cu tóte ca si acést'a fiindu fórté asupritória pentru romani, eli pretindu cu tóta dreptatea modificarea ei in diet'a tieeri; si anca pre lunga acea insemnare cumca:

5. Desnumit'a adunare e determinata a'si aperá cu tóta energi'a intre marginile cuvenintiei si legalitateri precumu alte drepturi, asia si dreptulu seu, ce 'lu are in privire la limb'a nationala, ca vehiculiaru in tóte afacerile publice; si acést'a éراسi in sensulu autografului imperatescu din 21. Decembre a. tr, in care comunitatiloru se recunósce dreptulu de a'si alege sengura limb'a oficiósa, de unde resultá

totu acelasu dreptu si pentru comitate etc. cu privi-
re la majoritate. —

Despre care tóte mai susu insemnate adunarea
presenta in chipu de incheiere 'si esprima determi-
nat'a s'a volia spre a desceptá pre respectivii indrep-
tatiti. — Blasiu sub datulu mai susu insem natu. —

Urmédia subscrierile.

Esemplele tragu, si pentru viétia nationala poli-
tica se va mai indoi cineva a face totu ce se prelin-
de de timpu si imgregiurari imperative? R.

Петра Бсзехлѣ 25. Мартіе с. н. 1861.

Програма Синодхлѣ дин Маѣз 1861.

I. Kredinga. Че се цѣне де дѣкѣтѣрѣ кредин-
цеѣ саѣ ворѣндѣ кѣ теолоѣи, че се цѣне де — Dogme;
— Синодхлѣ аре а рѣмѣнѣ немѣшкатѣ; прекѣм есте
— Петра — не каре Исхсѣ Христостѣ. аѣ ашезатѣ Бе-
серѣка са, атѣтѣ де деапѣлѣ, кѣтѣ порѣде Іадхлѣ челе
тарѣ нимѣка се пóтѣ дѣ контрѣ.

Пе Іѣнгѣ ачеле — дѣкѣтѣрѣ але крединцеѣ, не
каре ле аѣ тѣртѣрѣсѣтѣ пѣринѣи поштрѣи, кѣ тóтѣ виѣа
цѣптеѣ ромѣне, пѣлѣ ла апхлѣ Домнхлѣ 1697, респе-
тиве 1700 адѣзѣндѣ, прѣн знѣре челе патрѣ пѣнкте кѣ-
поскѣте, прѣмѣте дѣ синодхлѣ дела ачелѣ апѣ, дѣ каре
саѣ концентратѣ — воѣа — атоѣтѣ попорхлѣ романѣ
дин Ардеалѣ шѣ Марморошѣ, дѣ челе але крединцеѣ, —
прекѣмѣ саѣ адѣзнатѣ ачаа — воѣе — а хлѣ дѣ адѣзна-
реа дела Блажѣс Іа а. 1848 дѣ челе политѣче.

Чѣне се кѣтезе а се скѣла, саѣ чѣне есте ачела
каре се скóлѣ дѣ контра синодхлѣ дела 1700 шѣ фаче
дѣоѣрѣ? —

Дѣ контра ачелѣ Синодѣ, каре н'аре пѣреке дѣ
тóтѣ історѣа крештѣнѣтѣцѣи, дѣчепѣндѣ дела апхлѣ Дом-
нхлѣ I.

Ѣнде саѣ маѣ адѣзнатѣ вр'одѣниóрѣ знѣ попорѣ дѣ-
тр'атѣта пѣсѣрѣ шѣ мѣлѣне, ка попорѣлѣ романѣ;
сѣ ваѣзѣ, нѣ кѣмѣва сѣ скѣмѣѣ чеѣа дѣ крединѣа пѣрѣн-
цѣлорѣ сѣи, апѣратѣ кѣ лепѣдаре де сѣне; прѣн тóте
персеѣкѣцѣиѣле, дела дѣнтрареа реформѣцѣиѣ — дѣ царѣ;
пѣлѣ ла тречѣреа сѣѣтѣ домнѣреа касѣѣ авѣсѣрѣико-ло-
тарѣнѣце.

Не араѣтѣ історѣа вр'знѣ синодѣ асѣменѣа челѣи
дела 1700? дѣ каре сѣ фѣ фостѣ адѣзнатѣ тóтѣ клѣ-
рѣлѣ знѣѣ бесѣрѣче, прекѣм аѣ фостѣ дѣ ачелѣ синодѣ
клерѣлѣ романѣ дѣн дѣчеѣа архѣепѣскопѣѣ де Алѣа-
Іѣліа? —

Тоѣи протоѣопѣи дин Ардеалѣ шѣ Марморошѣ, ла
пѣмѣрѣ: 54.

Тоѣи преодѣи, ла пѣмѣрѣ 1563.

Дѣн тóтѣ сатѣлѣ трѣѣ депѣтаѣи мѣренѣ.

Тоѣи воѣерѣи дин цѣра Олѣгѣлѣ, (Boerones terrae
Fogaras) преа мѣлѣи воѣерѣи дела Хаѣгерѣ, прѣсте 200,000
фамѣліи ромѣне. — Кѣтѣ сѣнгѣрѣи стрѣинѣи тѣртѣрѣсѣскѣ
а нѣ фѣ маѣ вѣзѣтѣ атѣта мѣлѣне де омѣ ла знѣ Іокѣ
пѣрѣндѣлѣсѣ кѣмѣкѣ саѣ адѣзнатѣ ла Алѣа-Іѣліа дѣнтра
ромѣнѣне дѣн тóтѣ пѣмѣнтѣлѣ.

Пóте фѣ вр'о адѣзнаре де романѣ шѣ де клѣрѣлѣ
лорѣ, каре авѣндѣ кѣтезаре а се авѣте: а) дѣн челе а-
ле крединцеѣ, б) дѣн челе але рѣтѣлѣ шѣ дрепѣтѣлѣ ка-
нонѣкѣ, с) дѣн челе але политѣчеѣ, дела адѣзнѣрѣле, дѣн
1700 шѣ 1848, фѣрѣ а і се кѣѣенѣ нѣме де — кон-
вентѣкѣлѣ — ? Фѣрѣ сѣ-цѣи адѣчѣи аминте де — „Синоду
sub quercu. — ?“

Дѣкѣтѣрѣле крединцеѣ бесѣрѣчеѣ ромѣне, сѣнтѣ
депѣсе дѣн сѣпта скрѣптѣрѣ — дѣпѣ дѣнѣлесѣлѣ чѣлорѣ
7 синоде екѣменѣче дантѣе але бесѣрѣчеѣ крештѣне, цѣ-
нѣте дѣлаинте де десѣнарѣа ескѣтѣ дѣнтра бесѣрѣка а-
пѣсѣлѣ шѣ а рѣсѣрѣтѣлѣ.

Чѣѣче се пѣаекѣ кѣтрѣ апсѣѣ, се нѣ зѣте кѣмѣкѣ
синодхлѣ дела Триѣнгѣ, (tridentin) ла дѣнтрапѣнѣреа
соллорѣ рѣпѣѣлѣчеѣ венеѣиѣне, аѣ декларѣтѣ кѣмѣкѣ догѣ-
ле, де ноѣ ашезате нѣ овѣлѣеазѣ не греко-като-
лѣчѣ.“ —

Сѣ нѣ зѣте кѣмѣкѣ: — скрѣсорѣле (enciclicae) але
патрѣархѣлорѣ дела Рома, кѣтрѣ мѣсіонѣрѣи трѣмѣшѣ, ка
сѣ дѣнторѣкѣ не попорѣлѣе де рѣтѣлѣ рѣсѣрѣтеанѣ ла —
знѣре — кѣ бесѣрѣка апсѣсѣнѣ; апрѣатѣтѣ демѣнда ка: —
„де челе але рѣтѣлѣ, дѣсѣпѣлѣнеѣ шѣ правѣлѣе ачѣлорѣ
попорѣе, сѣ нѣ се атѣнгѣ, чѣ сѣ се цѣне стрѣнѣсѣ де
прѣмѣреа ачѣлорѣ патрѣ пѣнкте догѣмѣтѣче кѣпоокѣте.“ —
Фѣрѣ алѣ прѣѣѣре. — (!?)

Деакѣ сѣ аѣлѣ де ачѣѣ óменѣ, карѣи врѣѣ сѣ фѣе маѣ вѣнѣ
кредѣнѣошѣ бесѣрѣчеѣ апсѣсѣлѣ, декѣтѣ кѣарѣ патрѣархѣѣ
дела Рома.

Дѣмѣнеѣѣ сѣѣ іерте, дѣнсѣ дѣпѣ мѣнѣтеа лорѣ, нѣѣ
дѣторѣѣсѣ нѣме сѣ зѣлѣе. —

II. Дрепѣтѣлѣ канонѣкѣ, ачѣ е ворѣа десѣре дрепѣ-
тѣлѣ канонѣкѣ алѣ бесѣрѣчеѣ знѣте ромѣне.

Ачѣстѣ дрепѣтѣ копрѣнде дѣн сѣне: Дрепѣтѣлѣ ле-
цѣслѣтѣѣѣ, — дрепѣтѣлѣ де алеѣере, — дрепѣтѣлѣ жѣде-
кѣторѣескѣ, — чѣлѣ коерѣчѣтѣѣѣ саѣ дѣсѣпѣлѣнѣре, — чѣлѣ
реале, — шѣ — персѣнѣале, атѣтѣ алѣ бесѣрѣчеѣ архѣе-
пѣскопѣесѣчѣ, шѣ алѣ клѣрѣлѣ прѣсте тóтѣ, ка персѣнѣе мо-
рале, кѣтѣ шѣ алѣ фѣекѣтрѣѣѣ бесѣрѣчеѣ парохѣале ка пер-

сѡпъ моралъ, шѣ алѣ фѣкѣрѣи тѣ дѣларѣ алѣ клерѣалѣ шѣ персѡнелорѣ весерѣчештѣ, ка персѡпъ фѣикѣ. Дреп-тѣлѣ де — автономѣ — шѣ дрептѣлѣ де сѣнодѣ. —

1. Дрептѣлѣ дисциплинаре съ кѣвѣне: Сѣнодѣлѣ чѣлѣи маре шѣ чѣлѣи мѣкѣ (де протопопѣатѣ).

Архѣпѣскопѣлѣ — ad personam, — шѣ дп — сказнѣлѣ мѣтрополиѣ — (дп консѣсторѣ, ка консѣлѣ алѣ архѣпѣскопѣлѣ).

Протопопѣлорѣ — ad personam — шѣ дп сказнѣлѣ саѣ консѣлѣлѣлѣ прото попѣлорѣ — сѣнодѣлѣ чѣлѣи мѣкѣ —).

Парохѣлорѣ — ad personam — шѣ дп — консѣсторѣлѣ пар. — Фѣрѣ а фѣ жѣдекатѣ, пѣ съ пѡте нѣме скѡте дп дрептѣторѣ.

2. Дрептѣлѣ жѣдекѣторескѣ, се депрѣнде прѣн сѣнодѣлѣ чѣлѣи маре шѣ чѣлѣи мѣкѣ. —

Прѣн архѣпѣскопѣ, дп сказнѣлѣ архѣпѣскопѣскѣ (дп консѣсторѣ, дѣла — консѣсто, — стаѣ дппрезѣпѣ, — стаѣ дптр'ажѣсторѣ —).

Прѣн протопопѣ, дп сѣнодѣлѣ чѣлѣи мѣкѣ (сказнѣлѣ протопопѣскѣ).

Прѣн парохѣи дп сказнѣлѣ саѣ консѣсторѣлѣлѣ парохѣалѣ.

Сѣнодѣлѣ чѣлѣи маре есте форѣлѣ апелатѣвѣ — шѣ кѣртеа де касѣиѣне — тотѣ одатѣ шѣ чѣа маѣ де пе зрѣтѣ инстанѣиѣ (Instantia) дп весерѣка зпѣтѣ романѣ. —

Сказнѣлѣ архѣпѣскопѣскѣ есте алѣ doilea форѣ саѣ инстанѣиѣ.

Сѣнодѣлѣ мѣкѣ есте форѣлѣ прѣмѣ, — прѣма инстанѣиѣ — iarѣ пентрѣказселе, каре компетѣ форѣлѣ парохѣанѣ есте а doza инстанѣиѣ.

Фѣкаре дп ачесте форѣрѣи, аѣ а лорѣ компетѣиѣиѣ, каре пѣ съ кѣвѣне форѣлѣи маѣ мѣкѣ.

Сѣлта весерѣкѣ есте матѣа тѣтѣрорѣ, сказнѣде жѣдекѣторештѣ алѣ ѣѣи, пѣ зрѣеазѣ рѣгѡросѣтѣеа шѣ консѣвенѣиѣа сказнѣлорѣ мѣрѣне; пракса адѣче кѣ сѣне; кѣтѣ шѣ каесе дѣпѣтѡре де сказнѣлѣ парохѣанѣ потѣ ажѣнѣе дп фаѣа сѣнодѣлѣи маре, знде съ прѣмескѣ пѣрѣнѣште.

Прѣн сѣнодѣлѣ мѣкѣ съ дпцѣлеѣе ачѣлѣ сѣнодѣ, каре съ дптрѣнѣште дптре марѣиѣде зпѣи протопопѣатѣ (безѣ кап. 19. дѣла 1700).

Дп весерѣка зпѣтѣ съ маѣ афлѣ зпѣ — сѣнодѣ мѣкѣ — стѣтѣторѣ дп архѣерѣ шѣ дп 12 (доиспре-зече) жѣраѣи аѣ сѣнодѣлѣи чѣлѣи маре. — Астѣзѣи пѡртѣ нѣме де консѣсторѣи пленарѣи. —

Дп канѡнеле дѣла 1700 ѣ съ афлѣ зрѣеле, дп

чѣле алѣ сѣнодѣлѣи де съѣтѣ Патерѣлѣ ѣесѣитѣ дѣла Ко-лошмонѡштѣр, съ афлѣ 12 протопопѣи алѣшѣ шѣ жѣраѣи, карѣи астѣзѣи съитѣ — асесѡрѣи аѣ консѣсторѣлѣи, кѣ кѣ-вѣнтѣ; „ка съ се адѣне ла сказнѣлѣ мѣтрополѣтанѣ,“ дпсъ кѣндѣ? атѣнѣи кѣндѣ орѣ дпн скѣртѣмеа тѣм-пѣлѣи, орѣ алторѣ казѣе, пѣ се пѡте кѣзма, орѣ пѣ се пѡте ашѣпта сѣнодѣлѣ „шѣ съ се съѣтѣескѣ кѣ мѣтро-полѣтѣлѣ дп нѣме сѣнодѣлѣи, компѣнѣндѣ чѣле пе'н-кѣнѣиѣратѣ де дпсъ.“

Де аѣи съ веде; кѣтѣкѣ амѣа пѣмѣгѣлѣ — консѣсторѣи пленарѣи — п'аре темѣиѣи ѣзрѣдикѣ дп весерѣка зпѣтѣ, де че ѡре ачѣи 12 жѣраѣи, нѣмаѣ прѣн сѣнодѣ се потѣ алѣе шѣ есѣмѣте, нѣмаѣ пе сѣнодѣ дп-кѣпѣескѣ.

Ачѣлѣ консѣсторѣи пѡте фѣи фѣнтѣпѣ де мѣлте а-вѣтерѣи шѣ преа прѣѣдѣиѣосѣ сѣнодѣлѣи маре.

Дптрѣвѣтѣи пе фѣѣѣне; аѣ пѣ рѣтѣшѣѣеле инстѣ-тѣдѣиѣлорѣ дпшѣрате ла пѣнкѣлѣ алѣ II., маѣ съѣдѣн маѣина адмѣнѣстрѣрѣи шѣ астѣзѣи? аѣ пѣ ли съ вѣдѣ рѣ-ѣнеле фѣшѣтѣшѣтрѣи шѣ астѣзѣи фѡлосѣте дп кѣверѣнѣсѣрѣеа весерѣѣескѣ? аѣ пѡте фѣи мѣрѣре, кѣтѣкѣ ачѣстѣ весерѣ-кѣ аѣ ажѣнѣсѣ дп рѣпѣа прѣлѣсѣтѣиѣ? де че ѡре, пѣтра дпн канѣлѣ зпѣгѣлѣи, Пѣатра, пе каре есте пѣсъ ачѣстѣ весерѣкѣ, адѣкѣ сѣнодѣлѣ чѣлѣи маре — есте дежѡсѣтѣ ла о адѣнѣре де алѣѣторѣи, шѣ дпскѣзѣпѣтѣрѣи — а канѣлѣи ачѣстѣи весерѣѣе. — Сѣнодѣлѣ чѣлѣи мѣкѣ — стѣл-пѣлѣ де кѣлѣтѣнѣиѣ ачѣлѣи маре шѣ сѣнѣтра знеалѣтѣ, де а пѣтеа дѣпѣеа дп вѣадѣтѣ, шѣ де а потѣ пѣне дп лѣкра-ре — ѡкѣртѣѣрѣеа весерѣѣеи; фѣкѣтѣ жѣкѣрѣе протопо-пѣлорѣ — шѣ десѣрѣкатѣ де тѡтѣ аѣкторѣтѣеа шѣ база. —

Канѣлѣ весерѣѣеи, фѣрѣ рѣзѣмѣлѣ фѣрескѣ, каре сѣнодѣлѣ маре ѣлѣ пѡте да, шѣ дп мѣлте прѣвѣнде парѣ-лѣсѣтѣ прѣн ѡлѣгарѣѣе консѣсторѣалѣ, п'аре пѣтереа шѣ прѣкѣтѣпѣрѣеа кѣвенѣтѣ. —

Протопопѣи дп чѣа маѣ маре парте а лорѣ прѣ-вѣиѣи де пѣмѣиѣиѣи, шѣ зпѣлте, (п'авѣмѣ а фѣче кѣ персѡ-неле... атѣнѣемѣ нѣмаѣ ѡпѣнѣсѣеа пѣвѣикѣ) дпсѣиѣи де ажѣторѣлѣи фѣрескѣ, каре нѣмаѣ сѣнодѣлѣ мѣкѣ л'ѣлѣ пѡте да асѣмѣне фѣрѣ пѣтере шѣ аѣкторѣтѣеа.

Парохѣи . . . пѣне Дѡмѣе страже гѣрѣи меле, — де че ѡре тѡтѣ трѣсѣра де канѣѣсѣи пѣште дѡрѣре шѣ тѣпѣѣрѣе. —

Дар! Парохѣи, — дѣпшѣи съитѣ адѣвѣрѣата ѣкѡпѣ а пѣштѣрѣи лорѣ. —

Дпнѣ ажѣпшѣи дп парохѣе „per tot discrimina rerum“ апѡи парѣлѣсѣиѣи, дппѣдекатѣи шѣ амерѣнѣадѣи прѣн кѣѣче патронѣи чѣлорѣ рѣтѣмѣшѣ; прѣн партиѣа фѣтѣи кѣтѣрѣѣа.

Алци дитродъши прин — патроні — знкѣ ші рекомандъциі, — дпсѣ пліні де бра парохіеніпорѣ, дпгъпаді дп разітхлѣ дела спате, дар деспредъциі де тогі чеі зснї. —

Дни дпншї де фата фътхлї, краторхлї преотесеї вѣдъве, орї а гъндакхлї Стънілѣ. — Дп зрпѣ алешї, нѣ дъпѣ дпвѣдътърѣ, чї дъпѣ кѣтѣ а калтатѣ маї вїне дп странѣ, орї дъпѣ кѣтѣ а шїгїтѣ маї вїне потодї рѣвна кредїнгѣї дпн пѣптече. —

С'аѣ зїсѣ програмѣ! дар! портесе сїподхлѣ дела Маїѣ, пѣпѣ канѳне, прин каре сѣ вїндече рѣпеле, — сѣ сѣплїнеаскѣ скѣдерїле — сѣ дпнадъ корпхлѣ їнстїтѣдїонїорѣ шї алѣ дрегъторїорѣ весерїчештї — сѣ делѣтѣре релеле шї скандалеле — сѣ дпгъреаскѣ автономїа, — сѣ скѳтѣ ла лѣмпїнѣ дрегътрїле дпн крештетѣ пѣпѣ дп гълпї, — сѣ ле деа тѣрїе, статорнїчїе шї азкторїтате, — шї їакѣ, кѣ'шї ва фї деслегатѣ програма, саѣ кїзмареа.

Сѣ пѳте скрїе програмѣ пентрѣ сїподхлѣ весерїчештї зпїте? фѣрѣ тѣпгвїрїле лѣї Ірїмїа? — шї ѳре ачесте тѣпгвїрї пѣмаї стрѣпїлї ле аѣ прїчїнїтѣ?

Адї четїтѣ зндѣва? орї адї вѣзтѣтѣ вр'ѳ дпсодїре дп старе вѣлѣ шї дпфлорїтѳре, фѣрѣ дїсдїплїнѣ стрѣпсѣ сѣвт каре стаѣ тѳте тѣдѣлареле їеї?

Черкадї скрїпѣтрїле шї ведѣдї, кѣткѣ тѳте дѣрѣпѣтрїле, прѣпѣштїрїле, десвїпѣрїле, ересѣрїле шї деморалїсарѣа, дп ачеа тѣре — дпсодїре — че сѣ пѣмеште — весерїкѣ — аѣ а хорѣ дпчепѣтѣ дела десфѣларѣа дїсдїплїнеї.

Дпн каре апої саѣ пѣскѣтѣ моралѣрї реле, неаскѣларѣ, нештїпїндѣ, дпгѣпѣфѣре, вѣларѣ де челе лѣтештї, аватерї дела кредїндѣ, прѣпѣштїрїа дрегътрїорѣ скѣтїтѳре шї аверїорѣ, десвїнарѣ шї лепѣдарѣ де лѣрѣа са. —

Деѣї дар, рѣстѣзрѣдї азкторїтѣдїле, рѣпѣвїадї дїсдїплїна дп весерїкѣ шї клерѣ. — Ної мїренїї вѣ в'омѣ прѣдї шї опора фѣрѣ ресерѣвѣ ..., не вомѣ сѣпѣне кѣ вѣндѣде дпвѣдътърїорѣ шї канѳнелорѣ карѣ нї ле ведї да.

Дпсѣ нѣ не маї дадї — кодї де пѣмѣнтѣ, — шї тѣтанїї де кодѣ, — кѣ нѣ времѣ а фї де ворѣа лѣмеї. —

а) Фѣпѣтѣпїе ачелѣї дрегѣ. Сїпѳделѣ дела 1697 (шѣдїнга а доѣа „аѣ фѣгѣдѣїтѣ кѣ ворѣ прїмї зпїрѣа, дар сѣв ачѣстѣ кондїдїе ... б) Дрегѣтѣлѣ канѳнїкѣ, карѣ сѣ пѣмеште дп лїмѣа ромѣнеаскѣ — Правїла — сѣ рѣтѣпѣ дпн пѣтере, шї дъпѣ дѣпса сѣ се пѣрчѣадѣ дп жѣдекѣдї“) шї делѣ 1700 (шѣдїнга дпн 5. Септем-

вре „афарѣ де челе 4 пѣпкте, сѣ нѣ сѣ маї прїмескѣ нїмїкѣ, рїтѣлѣ шї дїсдїплїна сѣ рѣтѣпѣ кѣтѣ аѣ фостѣ пѣпѣ акѣмѣ“) дп жѣдекѣдї шї челе дїсдїплїнарї аѣ дѣпѣтѣтѣ — правїла — саѣ дрегѣтѣлѣ канѳнїкѣ алѣ весерїчештї рѣсѣрїтене, дела карѣ нѣ саѣ авѣтѣтѣ нїче зпѣ сїподѣ, дпн кѣте саѣ дїпѣтѣ де атѣпчї дпкѳче, деѣї чѣл дела 1861 нѣ кѣ пѳте сѣ се аватѣ дела — правїлѣ — чї арѣ пѣмаї сѣ лѣсе афарѣ пе ачеле канѳне, карѣ нѣ маї потѣ фї фолосїте дпн тїмпѣлѣ де фаѣѣ, шї сѣ сѣсѣплїнескѣ канѳнеле, карѣ ле чѣре тїмпѣлѣ шї старѣа весерїчештї дпн де фаѣѣ.

Фѣвѣла Александрѣскѣлї деспре — сѣкѣре шї пѣдѣре — саѣ дпплїнїтѣ дпн весерїка зпїтѣ, дпн тогѣ дпгѣлесѣлѣ їеї.

Теолѳгѣлѣ їесѣїтѣ дпн кѳстеле епїскопїорѣ, шї чеї ладїї немїчїї де дїнафарѣ, п'аѣ кѣтезатѣ а атака, орї п'аѣ рѣззатѣ дпн контра — правїлеї. —

Кѣндѣ дпсѣ сѣкѣрѣа а кѣпѣтатѣ кодѣ шї тѣпѣпкїс дпн сѣпѣлѣлѣ весерїчештї; арѣорїле фѣ тѣїатѣ де не тѣрїпїтѣ; шї весерїка фѣ сїлїтѣ а сеажѣта кѣ сѣрчелеле шї тѣфеле че крескѣ дпн рѣдѣчїнї.

Аста есте старѣа де фаѣѣ дпн прївїнда — дрегѣтѣлї канѳнїкѣ. —

Де кѣндѣ саѣ дитродѣсѣ дпн семїнарїлѣ де Блажѣ — стѣдїлѣлѣ дрегѣтѣлї канѳнїкѣ алѣ весерїчештї апѣсене, — фїїторїї парохї шї дрегъторї, аѣ дпвѣдѣтѣ канѳнеле апѣсѣлї — саѣ дпн вїадѣ сѣпѣтѣ фолосїдїї де канѳнеле рѣсѣрїтѣлї, пе карѣ нѣ ле дпваѣѣ, чї пѣмаї дъпѣ маїї орѣкѣтрї, дпкѣлчелї шї пагѣве, ле дпваѣѣ дпн праксѣ, де че ѳрѣ пе канѳнеле апѣсѣлї нѣ ле потѣ фолосї, пе лѣпѣтѣ фїрѣа шї рїтѣлѣ чѣлѣ орїенталѣ алѣ весерїчештї.

Дпн челе мїренештї, пѳте чїнеѣа дитродѣче, d. e. пе — kode — Наполеонѣ, — дпсѣ дпн весерїкѣ нѣ сѣ пѳте фолосї алѣтѣ kode де лѣдї, декѣтѣ ачеле канѳне, карѣ саѣ ескатѣ де одатѣ кѣ рїтѣлѣ шї саѣ десѣлїтѣ кѣ еїѣ дїппрѣпѣнѣ.

Догмеле, черїмонїеле, датїнеле шї вїадѣа весерїчештї нѣ сѣ потѣ дпдрѣпта, префѣче шї скїмѣа дъпѣ дрегѣтѣлѣ канѳнїкѣ, чї дпн контра ачѣста саѣ пѣскѣтѣ аѣ крескѣтѣ шї саѣ префѣкѣтѣ дъпѣ фїрѣа ачелѳра.

Астѣелѣлѣ сѳртеа попѳрѣхлїї романѣ шї а весерїчештї лѣї, есте скрїсѣ дпн — карѣтеа чѣа тѣре а зрѣжѣїї оменїмеї, — де п'ар фї, кѣм сѣ пѳте сѣ маї стѣа шї астѣзї кѣ пѣтере де жѣпѣе? де че ѳре атѣтѣ нацїоналїтатеа кѣтѣ шї весерїка а сѣферїтѣ атѣтеа лѳвїтѣрїї де мѳрте, фѣрѣ ка сѣ пїеарѣ. —

Деѣї нѣ е мїрѣре кѣ сѣ веде аста дпн рѣпѣа авїсѣлї, чї ар фї мїрѣре деакѣ п'арѣ фї аколѳ.

Апсѣ ѱакъ! мѣна певъзѣтъ а провидишеі, каре
 леаѣ элѣратѣ де атѣтеа орѣ, аѣ адоѣѣ ми аналѣ 1861
 аѣкторигатеа метрополитѣ есте ре'ноирѣ, ми метрополитѣ
 тѣлѣ екоѣте дин криптѣ синодѣлѣ челѣ марѣ. (!?)
 (Ва зрѣма.)

Trasuri din viéti'a-ne constitutionaria.

(Urmare din Gazeta Nr. 32.)

Aradu, 81. Martie n. 1861.

In 11. Februarie st. n. se incepú aici organisa-
 rea magistratului orasianu cu alegerea comitetului candi-
 datoriu de 16 membri, si se continua in dilele ur-
 matóre cu alegerea burgmaistrului si a celorulalti o-
 ficiali magistratuali, inchieinduse cu alegerea comite-
 tului direginte orasianu din 120 membri. —

Mai multe misieli decatu cu acésta ocazione, ba
 se mai vedi! seduceri, coruptiuni, imbetaturi, cumpe-
 rari de voturi, imitatiuni de ale siedaleloru si coloru-
 loru partitei asia numita „romana,” si cate si mai
 cate secaturi. Romanii cu protopopii gr. n. u. si gr.
 u. in frunte au tienutu la olalta, — afara de cativa
 cumperati, — si au fostu spriginiti de inteligintinti'a
 adeveratu romana, de serbime si de mai multi intie-
 liginti straini, — ci au picatu, inse cu o diferentia
 mica, si picarea loru opotemu cá deadreptulu a serie
 advocatului care se numesce pre sene, si-lu tienemu
 si noi si-lu tiene si lumea de pre aici de „romanu”
 a Dlui Ioane Popovits (?), care cu tóta influinti'a s'a
 a concursu spre trantirea partitei romane, si candu
 s'a trantitu acést'a, s'a vediutu o saltare de bucu-
 ria. —

Nu avemu bucuria in comemorarea acestui lu-
 cru, care nu póte remané seuitatu nici odata in ani-
 mele nóstre, ci alu aduce de si camu tardiu in pu-
 blicitate, ne simtimu datori adeverului, si de n'amu
 facut'o mai tempuriu, caus'a ne-a fostu, ca ne-amu
 temutu se nu fimu rapiti de afectele prospetimei in-
 templarei. —

Cu Domnulu Ioane Popovits in faéia nu ne po-
 temu pricepe, atata inse suntemu siliti a martorisi, ca
 noi pre D. I. P. nu-lu potemu considera mai multu
 de adeveratu amicu alu nostru, nici de romanu ne-
 mestecatu la sange, póte e mestecatu cu sange de
 grecu, — si asia e bine, romanii cei adeverati inse
 in viitoriu voru avé a merge dupa capulu loru, si nu
 dupa a Dlui I. P.

Sumu de conviptiunea, cu romanulu nu póte tie-

né decatu cu romanu. — Nu-mi place direptiunea lu-
 ata de romani, — me voiu luptá in contra-i cu tóte po-
 terile; nu-i potu abate dela direptiunea loru? me ducu
 cu ei si in perire; (bravo!) spre acést'a celu mai
 frumosu si eclalantu esemplu ne-a datu contele Szé-
 chenyi, care cu adeveru a fostu magiaru mare, care
 inse nici atunci s'a departatu in castre straine candu
 caus'a magiarismului potea fi condusa de o galeria
 fara totu cumpetulu; aceast'a insemnédia apoi a avé
 iubire catra natiunalitatea s'a!

D. Ioane Popovits e directorulu Preparandiei ro-
 mane de aici, cá atare, stringe de mai multi ani de
 pe la preparandi bani cu scopu de a facere in fine
 o fundatiune. Ventulu asia suna, cumca pana acumu
 aru fi strinsu vr'o 2000 fl. arg. La stringerea si ma-
 nipulatiunea baniloru mentionati, nu scimnu se aiba
 alta, decatu singuru protocolasiulu dusu de elu in-
 susi; protocolulu póte pe usioru arde, si banii potu
 remané in busunarui fara tóta urm'a. Unde se stringu
 bani pre scopu publicu, e indatinatu dupa mod'a de
 ani a se face computulu baremu in jurnalele publice;
 acést'a anca n'amu observat'o dela D. I. P.; inse si
 asia e bine, — causa n'avemu anca a ne indoi des-
 pre drépt'a simtire a Dlui I. P. in acésta privintia,
 presupunemu cu totu dreptulu ca: protocolulu nu va
 arde, computulu va urmá in publicu, — quod difer-
 tur non aufertur, — si din bani natiunea va doban-
 di pe neaseptate o fundatiune folositóre. — Fapt'a
 a se ingriji pentru o fundatiune folositóre pe sam'a
 romaniloru, — asia cugetu, ca numai spre lauda si
 eternarea numelui 'i póte servi Dlui I. P. —

D. Ioane Popovits e advocatulu consistoriale de
 aici, si cá atare, duce o rola insemnata, si e o persó-
 náa vediuta si respeptata in dieces'a romana Ora-
 dana. —

D. Ioane Popovits e unu membru principale alu
 comunitatei romane aradane. —

D. Ioane Popovits, cá advocatu, se póte dice ca
 e fruntasiulu advocatiloru aradani, si cá o persóna
 imposanta de trupu, da unu barbatu cu o modalitate
 rara in conversatiune, nu numai in acestu comitatu,
 daru se póte dice: in totu jurulu si intr'o bucata
 de tíera de pre aici, — s'a eluptatu la o cunoscentia
 si auctoritate fórte mare nu numai inaintea romani-
 loru, ci si inaintea strainiloru. —

D. Ioane Popovits a fostu acelu barbatu cura-
 josu, care in vér'a trecuta a intensu cea d'anteiu su-
 plica in limb'a romana la auctoritatile publice de a-

ici, si dupa aceea mai multe, — cui apoi si altii iau urmatu, incuragiandu-se dela elu. —

D. Ioane Popovits a fostu, care a intreprinsu cea d'anteiu opozitiune in contra magiarismului asta tórna, facendu demustratiune pe fačia partinitória cu romanii lunga fostulu preside alu tribunalului de aici lunga D. Simeone Popovits, care capeta musica de pisici dela magiarismu. —

D. Ioane Popovits lua partea cea mai aptiva d'intre romani in compunerea listelor comitetului comitatense, cu care romani picara, adeca remasera in minoritate, pre lunga tóta máioritatea loru numerica; elu dise ca si asia e bine; romanii au lasatu dupa elu. —

La formarea magistratului comitatense romanii abia reesira cativa, pre cati adeca ii voira comitele supremu, cu clic'a lui; D. Ioane Popovits se areta mahnitu si superatu, — romanii in mahnirei si superarei iau secundatu. —

Si la organizatiunea orasiului, unde baremu aici aru fi trebuitu si s'aru fi si potutu eschide influinti'a magiarismului ultraistu, D. Popovits Ioanu se rupse de catra parti'a romana, dede man'a cu parti'a ultraista magiara, si se póte dice, ca numai elu prin influinti'a s'a o ajuta pre aceast'a la invingere. —

(Va urmá.)

Restauratiunea

in comitatulu Solnocu interioru (Dees) si Doboca.

Dupa pre'ntielegere bine calculata pe candu se afla in 17. Aprilie adunata intieleginti'a din acestea 2 comitate prin Illustr. Sa D. episcopu Ioane Alexi in Ghierla, sosira si unii din Clusiani si intrandu in cancelari'a episcopésca, deodata votara multiamita Illustr. Sale D. episcopu pentru chiamarea intieligintiei la acest'a conferintia atatu de neaperata. D. prepositu Macedonu Popu deschise adunarea, si dupace D. Sipotariu facú una espositiune despre decursulu lucrului in Clusiu sosi tocma si D. Alesandru Bohetielu intre primire cu vivate.

Resultatulu conferintiei fu formularea unui protestu atatu pentru comitat. Doboca catu si pentru Solnocu. Se suscrise de Illustr. Sa D. episcopu, de D. capitulari si de tóta intieleginti'a din ambele comitate; se decise, cá 3 dintre DD. capitularisti cu D. M. Bohetielu si Gavriile Manu se mérga pe 18. la Dees,

se dea protestulu la protocolu si se'lu apere luandu se la desbatere.

Deputatiunea dela Solnocu sosindu deminéti'a in 18. la Dees si intrandu in adunare cu protestulu subscrisu cá de 500 romani, d'upa ce a vediutu ca se prochiama terenulu dela 1848 fara privire la romanii, a admannatu protestulu, a interpelatu pe contele supremu, déca se va tiené de instructiunea dela cancelaria au ba? a recomendatu protestulu spre desbatere si neascultanduse a parasitu localulu adunarei dupa opuneri si interpelari energice cu toti romanii bine simtietori, neremanendu indereptu decatu romanulu din Dees cu cativa sateliti de ai sei.

In Ghierla romanii nu au esitu inaintea comiteului Banffy spre intimpinare, consecuenti la bineventarea din Clusiu a D. Alesandru Bohetielu, in care i s'a spusu verde, ca romanii au asteptatu unu comite supremu de romanu.

In 18. la 9 óre s'a tienutu dupa poff'a fratiloru magiari unu Imperate cerescu si in capel'a episcopésca aici, unde clerulu teneru, intrunu choru admiratu de toti magiarii intonara dupa liturgia „Destéptate Romane! — incatu suná piati'a Ghierlei, inse solidu.

La 11 óre cu Ill. Sa D. episcopu in frunte, toti cu clerulu tineru in ordine bunu mersera la cas'a pretoriale si cati au potutu intrara in sal'a adunarei, fiindu primiti de fratii magiari cu „se traiésca!“

Fiindu adunarea deschisa; s'a sculatu D. Alesandru Bohetielu si a cuventatu in limb'a romana:

„Ca elu voiesce se spuna adevverulu precumu se afla, ca nu are volia se insiele pe nimenea, — dice ca romanii din comitatulu Dobocei poftescu adunare marcale, nu comitetulu din 1848, nece oficialii de atunci; marcalulu se fia compusulu dupa art. 12. din 1791 si dupa diplom'a din 20. Octombre 1860 cu estindere la poporu si la preoti, invetiatori etc. Totusi sub una conditiune se invoiesce la o restaurare provisoria numai pana la marcalu, cu scopu cá oficialii provisorii se iea administratiunea si actele dela nemti adeca sub acea conditiune, cá si pana atunci comitetulu inca adi se se compuna asia, incatu romanii se fia representati in acea proportiune, in care proportiune aru avé dreptu se iea parte la marcalu.

Acésta propunere se aprobédia de toti fratii magiari cu helyes, helyes, si comitele supremu este sifitu a pronuncia' dupa principiulu Dlui Bohetielu.

Indata se si numesce o comisiune din 8 magiari

si 8 romani, care dupa prandiu se se adune se compuna comitetulu provisoriu dupa principiulu Domnului Bohetielu.

Dupa amédia s'au adunatu ducundu consemnatiunea barbatiloru.

Daru ce patira! pe dupa amédi uitasera fratii magiari de principiulu adoptatu.

La amédi s'au despartitu cu bucuria mare si la prandiu au inchinatu mai multi magiari Dlui Bohetielu; inse la 4 ore nu se mai vedea cu acea iubire si incredere.

In comisiunea de dupa prandiu dupa ce ea sia cetitu pe ai sei din 1848 pe toti, s'a datu si consemnatiunea romaniloru Dlui comite supremu cá se potrivimu proportiunea. Dara comitele supremu s'a speriatu cati fura insemnati, nu sia mai adusu aminte de conclusulu din ante de amédi si n'a voitu se ne cunósca nece proportiune nece nationalitate, fara basanduse pe terminii din instruptiunea cancelariei a disu, ca elu numai la intielegintia si la posesiune póte se privésca.

Pe preoti nu voia sei priimésca, fiindu ca nu au posesiune, pe tiereni éra nu, fiindu ca nu suntu inteligenti.

Asia noi nu poteamu se capetamu mai nece unu membru. Provocanduse D. Bohetielu la principulu seu de adunare adoptatu S. Felszegi, cá substitutu notariu — unulu din „Közlönyiani“ ei respunde ca elu principiulu acela la auditu si scie ca adunarea la aprobatu, dara nu la petrecutu la protocolu, fiindu ca nu la intielesu!

Asia nu a mai fostu in contra; dupa certe mai multe séu imprastiatu, fara resultatu, contele supremu a disu ca elu va referá adunarei si va complini comitetulu dupa placulu seu.

In dio'a urmatóre in 19. a I. c. la verificarea protocolului de ieri, D. A. Bohetielu s'a sculatu si a a retatu adunarei cá pe palma, catu de mare gresiala a facutu protocolistulu Közlönyianu Felszegi, ne inferindu principiulu de densulu propusu in protocolu si cumu prin urmare numai Felszegi e de vina ca in comisiunea de a séra nu s'a complinitu comitetulu cu indestulirea tuturoru. A mai observatu si D. canonicu Sorbanu si D. Sipotaru, ca de ce D. Felszegi nu intrebuintiedia terminulu de „román nemzet,“ éra nu numai „fai si elem“ etc.

Adunarea a datu Dlui Bohetielu éراسi intru tóte dreptu, si la propunerea can. Sorbanu si a mai mul-

tor'a dintre ai nostri, s'a decisu, cá indata se se numésca ad actum unu protocolistu romanu, care se si incepa a duce protocolulu in limb'a romana.

Contele supremu provoca pe D. Sipotariu, care a si luat u locu la masa.

A mai pronunsiatu adunarea, cá protocolulu lui Felszegi de eri se se indreptedie asia, ca D. Bohetielu se'si dictedie insusi propunerea s'a de ieri la protocolu, remanendu apoi conclusulu, ca adeca acea propunere fú de adunare primita.

Dupa aceea contele supremu a spusu adunarei ca comisiunea de ieri nu a avutu resultatu, ca densulu a intregitu din propri'a s'a auctoritate comitetulu si a la satu a se ceti membrii celi noi, adeca cam pe jumetate romani, daradictati de romanulu de pe campia, adeca Gozsdu, Lázár, Moga, Mezei Mocabeiu s. c. l.

Atunci D Bohetielu a scosu protestulu nostru asemenea celui din Dees zubscristu de Episcopu, capitulu si la 200 romani proprietari si inteligenti. La depusu la oficiulu protocolului si a poftitu se se iea in pertraptare.

Magiarii uitanduse la protestu, vediundu subscrierile, au disu ca se primesce in numele subscriiloru, daru — nu alu natiunei. E bine! la tempu se va pertraptá. (Bine, daru acei 200 n'au fostu reprezentantii din tóte satele, cá mandatori ai poporului romanu din cutare comitatu?! — R.)

Tóta adunarea érá cá oparita, daru efeptulu moralu érá asia de potente, catu nece unu semnu de insulta séu desprobare nu s'a aretatu; s'a primitu episcopulu si canonicii de membrii onorari in comitetu— daru confusiunea in comitele supremu si in toti fratii magiari érá asia de mare, de nece nu grai'a, nece nu miscá nemic'a. Deci ne-amu imprastiatu reci si seriosi, — chiemáti la masa la comitele supremu s'au dusu numai vr'o 5 — 6 cu DD. Bohetielesci si fura bine primiti.

Subtu prandiu contele supremu s'a sculatu de pe scaunulu seu si a venit u la spatele romaniloru si intristatu ii intreba, ca cumu aru poté se se impace?

Romanulu din Campia dicea, ca are de eugetu se abdice, érá romanii au propusu o conferintia privata din magiarii celi mai ultraisti si Közlönyiani celi mai ruginiti cu cativa romani ales de sene.

Comitele supremu a aprobatu si pe 4 ore ia chiamatu la sene.

Fratii Bohetielesci, Sipotariu si 2 canonici se

dusera merse si rom. din Campia, dara se reflectara fratii magiari ca cu romani de Campia n'au ce disputa, ca elu si ai sei n'au principiu, ci lasa tote cumu dicu magiarii, — asia daru numai cá mutus auditoru s'a lasatu intre conferitori.

Dela 4 pana la 9 óre a fostu totu disputa si cértá. D. Alesandru Bohetielu a disu ca inainte de a pertraptá protestulu nostru, se se enuncia mane in adunare:

1. Ca adunarea doresce ferbinte si sinceru, cá in diet'a prosima legiuita se se edica cá lege, cnmea natiunea romana este cu celelalte natiuni ale patriei intocma indreptatita.

2 Ca si pana la marcalu (ce in sensulu protestului datu multu in 30 de dile are se se faca (comitetulu de acuma se fia compusu pe jumetate din magiari si pe jumetate romani fara prejudetiu pentru viitoriu.

3. Cá se se pronuncia in principiu egalitatea ambeloru limbi magiara si romana in comitatu.

Magiarii din vorba se invoira dupa multe dispute (mai alesu forciá ei se se puna la punctulu 1., ca la diet'a din Pestá se se faca acea lege, dara la formulare in scrisu csre de care formulá mai reu si si necompletu. Sipotariu dara roga pe D. Bohetielu se formodie densulu in scrisu, ce a si facutu in chipulu de susu. Magiarii n'au priimitu si conferinti'a s'a imprastiatu éراسي mahnita, far' resultatu Deaci incepura D. Baroni a le aruncá, ca romani umbra cu apucaturi advocatiesci; altii ii speria cu Zarandulu, ca pe Pipos la suspendatu, ca tote oficalaturele noue si comitatu s'a datu éراسي la cei imperatesci, se nu céra romani asia multe, cá se nu patiésca si aici asia. Comitetele supremu la observarea lui Sipotariu cá numai membrii comitetului din 1848 au fostu chiamati éراسي romani comitetului cea mai mare parte — nece ca sciu de asia adunare improvisata, a inceputu cá si Beldi in Clusiu a taié indirepte pe preoti si episcopi, ca se mesteca in poterea loru, ca nu voru mai suferi, cá preotimea se se amestece in cele politice, beseric'a se remana besericá: bizonyos részról a világi hatalomba elegyedjenek, mert az egyház maradjon egyház“ etc. Preotimea este scarbita si pe dreptu vediundu politic'a magiara intru acolo, cá ea se nusi conduca poporulu si se nu iée parte in constitutiune; inse acést'a nu o potu acumu opri Dloru, ca preotimea are plenulu dreptu politicu cá cive a conduce.

A 3. di in 20. fiindu éراسي adunare in cas'a pretoriale, comitetele supremu a propusu list'a oficialiloru de sene singuru alesi. Toti se primia cu aclamatiune sgomotósa. Romani 5—6 intre carii Sipotariu, A.

Bohetielu, Franciscu Lemény si 2—3 mai tineri cu Mezei Macabeu cu totu.

Romani consecuenti fara convorbire odata abdicu, abdice Bohetielu, Sipotariu, Mikes, Franciscu Leményi, éراسي ungurii striga, ca nu e ertatu a pasi in dereptu, daru romani se retraserá. — Oficialii magiari inspaimantati incepu si ei a abdice Éراسي confusiune si neodihna. Telegrame preste telegrame vinu si mergu la guvernulu, la Dees si maiscie Ddiu unde. Vediundu magiarii ast'a striga in gur'a mare „itt baj van, mi bai Bohetielumondja no! a minoritás terrorizálja a maioritás!“ Aici e necadiu, spune Bohetielu; si cá unu leu ranitu striga de resuna sal'a si ulitiele vecine „ca nagy baj van!“ le spune pe scurtu: „pana acumu o di ne impacamu, a dou'a éراسي ne imparechiemu,“ si scóte cele 3 puncte de aséra, (sub 1, 2, 3,) le citesce cu tonu mare, si esclamátiá infricosatu „déca o adunare, ce se dice a representá comitatulu Dobocei, care este locuitu de 80,000 romani si numai 12,000 neromani, nu póte se esprime o dorintia cá acea sub punctulu 1., apoi noi nu mai potemu se luamu parte!“ Ungurii nostrii moliatii ii vedemu ca se scóla si striga cu o gura „helyes elfogadjuk jól van a szerint a mint kívánják es meg irták!“ bine, bine, primimu, e bine asia cumu pretendeti si cumu ati scrisu. Deaci lasamu se vorbésca referintele:

Acumu amu poftitu dupa punctulu 2. se numeram membri, si precumu dice D. Bohetielu, se alegemu oile din capre! — Lucru comicu, s'au cetitu numele facaruiá si s'a intrebatu déca este romanu séu magiaru? se fi vediutu pe renegati in ce confusiune éراسي, adunarea intrégra ridea in hohotu mare.

Armenii intrebati de D. Bohetielu, unde se tienu au respunsu ca voiescu deosobi se stéie, adeca cu sasii, carii inca éراسي vreo 2 — pre renegati se intielege iamu datu fratiloru magiari. — Dupa operatiunea acést'a amu poftitu cá si amplotatii se se propuna de nou cu cointielegerea nóstra. Dara fratii magiari au disu ca compromitemu pe fõispánul. Noi dara amu remasu abdisi, ori catu nea rogatu fõispánulu si magiarii, n'amu primitu pana la marcalu. Pe D. Franciscu Leményi inse iamu rogatu noi se remana, ca densulu cá omu cu caracteru si cu alti 4 magiari nea datu cuventulu, ca tote poterile le voru pune, cá in 4 septemani se fia marcalu — altumentrelea voru abdice si ei. —

Cautá pe romani la posturi cá pe soldati, cá pe soldati cu funia. Cu aceste noi neamu intorsu acasa. Fratii magiari au imitatu pe Clusiani au scrisu pentru uniune, dara protestulu nostru e apriatu in contra. —

(Va nrmá).